

Stockholm den 16 februari 2012

R-2012/0125

Till Försvarsdepartementet

Rättssekretariatet (RS)

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 26 januari 2012 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Förslag till kustbevakningsdataförordning.

Allmänt om förslaget

Författningsförslagen berör i huvudsak fyra områden hänförliga till personuppgiftsbehandling i kustbevakningsverksamhet:

- mer detaljerad föreskriftsrätt för Kustbevakningen,
- möjligheter till utlämnande av uppgifter i databasen Sjöbasis som innehåller uppgifter om civil sjöfart,
- gallringsbestämmelser och
- förpliktelser för Kustbevakningen att i vissa fall samråda med Datainspektionen.

Advokatsamfundet har ingen erinran mot de föreslagna bestämmelserna gällande Sjöbasis och gallring. De föreslagna bestämmelserna om föreskriftsrätt och samrådsplikt kommenteras nedan.

Föreskriftsrätt m.m.

3, 5, 6, och 7 §§ i förslaget till kustbevakningsdataförordning innehåller samtliga en delegationsrätt till Kustbevakningen att meddela närmare föreskrifter gällande tillgång, sökning och begränsning av personuppgifter i verksamheten. I förslaget till kustbevakningsdatalag fastställs att begränsningar alltid ska eftersträvas. Det förefaller därför rimligt att förordningstexten ska ålägga myndigheten att utfärda föreskrifter. Detta sker enklast genom utbyte av ”får” till ”ska”.

I 8 § medges att personuppgifter får lämnas ut på medium för automatiserad behandling i större omfattning än vad som föreskrivs i förslaget till kustbevakningsdatalag, där det stadgas att endast enstaka uppgifter får lämnas ut. Det framgår inte av förslaget vem som

får fatta sådant beslut. Advokatsamfundet förordar att det direkt i förordningstexten anges vilken myndighet som får fatta beslut i saken.

I andra stycket samma paragraf, föreslås att sådant utlämnande inte får ske ”om det kan antas att ett utlämnande skulle kunna medföra att uppgiften behandlas i strid med personuppgiftslagen (1998:204)”. Lydelse av motsvarande slag finns i 21 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen. Denna bestämmelse har kritiserats och anses som svårtillämpad av myndigheterna. Advokatsamfundet bedömer med hänsyn härtill att det är olämpligt att införa en likalydande bestämmelse i kustbevakningsdataförordningen. Det är problematiskt med en bestämmelse, som för sin tillämpning bygger på att myndigheten måste göra ett antagande om hur mottagaren av personuppgifterna kommer att behandla dem.

Samråd, m.m.

I förslaget till 20 § stadgas att Kustbevakningen i vissa fall ska samråda med Datainspektionen innan föreskrifter meddelas enligt förordningen.

Advokatsamfundet bedömer att den föreskriftsrätt och andra rättigheter gällande personuppgiftsbehandling som enligt förslaget läggs på Kustbevakningen, bör vara förpliktelse. Paragrafen har en vag utformning, som föreskriver samråd med Datainspektionen när det föreligger särskilda risker. Advokatsamfundet anser att hela lagstiftningen som sådan i själva verket innefattar personuppgiftsbehandling där det föreligger särskilda risker. Det saknas därför enligt Advokatsamfundet skäl att medge utrymme att låta Kustbevakningen fatta beslut utan samråd. Detta bör framgå av bestämmelsen i 20 § förslaget till förordning.

Advokatsamfundet vill avslutningsvis väcka frågan om Kustbevakningen är rätt myndighet att axla föreskriftsrätten i förordningen. Normalt när myndigheter i förordningar bereds möjlighet att meddela närmare föreskrifter i syfte att precisera vad som föreskrivs i lag, är det fråga om att utforma mer detaljerade bestämmelser till ledning för de företag eller den allmänhet som har att följa lagstiftningen. I nu aktuellt fall är det mer fråga om att precisera, utöka eller begränsa de rättigheter som myndigheten själv erhållit genom lagen i syfte att kunna utföra sin myndighetsutövning. De intressen som står på motsidan är viktiga och inte alltid lätta att stå upp för, särskilt inte för den myndighet som önskar så goda möjligheter som möjligt att fullgöra myndighetsuppgiften. Advokatsamfundet anser att det finns skäl att överväga att placera föreskriftsrätten och andra rättigheter enligt den föreslagna förordningen direkt hos Datainspektionen.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg/

genom Maria Billing